

Arkivsaksnr.:
2022/2794

Dokumentdato:
20.04.2022

Styre:
Universitetsstyret

Styresak:
44/22

Møtedato:
05.05.2022

Nytt navn på Institutt for administrasjon og organisasjonsvitenskap

Saken gjelder:

Universitetsstyret skal i denne saken ta stilling til forslag fra Det samfunnsvitenskapelige fakultet på nytt navn for Institutt for administrasjon og organisasjonsvitenskap.

Bakgrunn

Det er universitetsstyret selv som fastsetter virksomhetens interne organisering på alle nivå, jf. uhl § 9-2 (4). Det innebærer at opprettelse og nedleggelse av grunnenhetene ved UiB vedtas av universitetsstyret. Det gjelder også fastsetting av navn på grunnenhetene.

Fakultetsstyret ved Det samfunnsvitenskapelige har i enstemmig vedtak i sak 22/22 anbefalt universitetsstyret å fastsette at nytt navn for Instituttet for administrasjon og organisasjonsvitenskap skal være «Institutt for politikk og forvaltning/Department of Government».

Begrunnelsen for navneendringen kan oppsummeres på følgende måte:

- Instituttets navn bør reflektere både faglige tradisjoner, nyere utviklingstrekk og faglige ambisjoner, samt favne om fagets bredde.
- Navnet bør gjenspeile innretningen på undervisningstilbudet, og kommunisere godt med potensielle nye og eksisterende studenter.
- Navnet bør reflektere de ansattes kompetanse og forskningens profil.
- Navnet bør kommunisere godt med sammenlignbare nasjonale og internasjonale institusjoner, av hensyn til synliggjøring av stabens faglige tilhørighet, i konkurransen om studenter og rekruttering av vitenskapelig stab, og i annen ekstern virksomhet.
- Navnet bør være tydelig og lett å forstå for dem som ikke kjenner instituttet fra før.

Instituttet vektlegger i sin begrunnelse at «dagens navn [ikke] gjenspeiler bredden i de sentrale fagområdene ved instituttet, og kommuniserer ikke at det er et statsvitenskapelig institutt med utdanning og forskning som har utgangspunkt i sentrale statsvitenskapelige tema og problemstillinger, knyttet til politikk og forvaltning, samt studier av politiske institusjoner, offentlig politikk og styring lokalt, nasjonalt og globalt.»

Av fakultetsstyresaken går det fram at forslaget fra instituttet er et resultat av grundige og samlende diskusjoner og at ønsket om å skifte navn er et resultat av en inkluderende prosess som har omfattet både de vitenskapelig ansatte og studentene. Forslaget har vært på høring ved de øvrige instituttene ved fakultetet og det var kun Institutt for sammenliknende politikk som gav innspill til navneendringen. Instituttet har visse innvendinger til forslaget og da særlig til det engelske navnet på instituttet som de mener «legger seg over det som er Sampols instituttnavn og instituttets pågående undervisnings- og forskningsaktiviteter». Institutt for administrasjon og organisasjonsvitenskap påpeker

derimot at «det engelske navnet, Department of Government, er presist, gjenkjennelig og dekkende for instituttets faglige virksomhet. «Government» kan bety administrativt organ, forvaltning, myndighet, regjering, styresmakt, styringsverk, styre, ledelse, regjeringsmakt, eller stat. Dette er nettopp i kjernen av det vi studerer og underviser i.»

Fakultetsledelsen viser til fagmiljøenes autonomi, akademiske frihet og til at grunnmiljøene har stor frihet til å justere og utvikle sin faglige profil. De mener det nye navnet reflekterer både faglige tradisjoner, nyere utviklingstrekk og faglige ambisjoner. Fakultetsledelsen mener institutt for Administrasjon og organisasjonsvitenskap på en god måte redegjør for hvordan navnebyttet kommer som et resultat av en faglig utviklingsprosess som har pågått over tid, se vedlegg for fakultetets behandling av saken..

Universitetsdirektørens kommentar

Fastsetting av navn på grunnene ved Universitetet i Bergen er en prinsipiell og strategisk beslutning som det tilligger universitetsstyret å vedta. Universitetsdirektøren viser til at forslaget til nytt navn har bred faglig forankring og oppslutning ved instituttet. Det er få motforestillinger i fakultetets øvrige fagmiljøer og et enstemmig instituttråd og fakultetsstyre anbefaler denne endringen.

Forslag til vedtak:

Universitetsstyret fastsetter at nytt navn for Institutt for administrasjon og organisasjonsvitenskap skal være 'Institutt for politikk og forvaltning' / 'Department of Government'.

Robert Rastad
universitetsdirektør

20.04.2022/Arne R. Ramslien

Vedlegg:

1. Fakultetsstyresak 22/22 «Nytt navn på Institutt for administrasjon og organisasjonsvitenskap»

Arkivsaksnr.:
2022/2794

Dokumentdato:
01.04.2022

Styre:
Fakultetsstyret ved Det samfunnsvitenskapelige fakultet

Styresak:
22/22

Møtedato:
19.04.2022

Nytt navn på Institutt for administrasjon og organisasjonsvitenskap

Bakgrunn

Institutt for administrasjon og organisasjonsvitenskap ønsker å endre navn til: 'Institutt for politikk og forvaltning', på engelsk: 'Department of Government'.

Instituttet begrunner navneendringen på følgende måte:

- Instituttets navn bør reflektere både faglige tradisjoner, nyere utviklingstrekk og faglige ambisjoner, samt favne om fagets bredde.
- Navnet bør gjenspeile innretningen på undervisningstilbudet, og kommunisere godt med potensielle nye og eksisterende studenter.
- Navnet bør reflektere de ansattes kompetanse og forskningens profil.
- Navnet bør kommunisere godt med sammenlignbare nasjonale og internasjonale institusjoner, av hensyn til synliggjøring av stabens faglige tilhørighet, i konkurransen om studenter og rekruttering av vitenskapelig stab, og i annen ekstern virksomhet.
- Navnet bør være tydelig og lett å forstå for dem som ikke kjenner instituttet fra før.

Prosess

Det har vært en grundig og inkluderende prosess internt på Institutt for administrasjon og organisasjonsvitenskap før man har kommet frem til nytt navn. Navneendringen ble vedtatt i Instituttrådet 24.januar 2022. Instituttrådsdokumentet ligger vedlagt.

Navnendringen ble presentert muntlig for instituttlederene og diskutert i ledermøte med dem 1.februar for så å bli sendt på høring til alle instituttene med høringsfrist 8.mars. Ettersom Institutt for administrasjon og organisasjonsvitenskap er ett av to statsvitenskapelige institutt ved fakultetet, ble Institutt for sammenliknende politikk særskilt invitert til å gi et skriftlig innspill. Fem av instituttene har ikke levert høringsinnspill, Institutt for sammenliknende politikk har levert et skriftlig innspill, dette ligger vedlagt.

Institutt for administrasjon og organisasjonsvitenskap ble videre gitt anledning til å gi en uttalelse til de innspill som kom i høringsrunden. Denne uttalelsen er også vedlagt.

Etter behandling i fakultetsstyret vil saken bli lagt frem for universitetsstyret. Det er universitetsstyret som fastsetter virksomhetens interne organisering på alle nivå, jf. Universitets- og høyskoleloven § 9-2 (4). Det innebærer også fastsetting av navn på grunnenhetene.

Det norske navnet – Institutt for politikk og forvaltning

Institutt for administrasjon og organisasjonsvitenskap ønsker å endre navn til 'Institutt for politikk og forvaltning'

Institutt for administrasjon og organisasjonsvitenskap mener at dagens navn ikke gjenspeiler «bredden i de sentrale fagområdene ved instituttet, og kommuniserer ikke at det er et statsvitenskapelig institutt med utdanning og forskning som har utgangspunkt i sentrale statsvitenskapelige tema og problemstillinger, knyttet til politikk og forvaltning, samt studier av politiske institusjoner, offentlig politikk og styring lokalt, nasjonalt og globalt. Situasjonen er tilsvarende for en del av de nyere faglige satsingsområdene til instituttet, knyttet til for eksempel digitalisering, samfunnssikkerhet, rett og politikk, ulikhet, og politisk atferd og deltakelse. Det er avgjørende at instituttets navn speiler innholdet i de faglige tradisjonene som forvaltes hos oss, samtidig som det gir muligheter for faglig utvikling og fornying.»

De argumenterer videre for at dagens navn kommuniserer dårlig i forhold til hvilke studier som tilbys og hva som er både bredden og kjernen i faget. Instituttet viser i instituttrådssaken hvordan det nye navnet på en bedre måte gjenspeiler instituttets forsknings- og undervisningsportefølje samt kompetansen i staben.

Institutt for sammenliknende politikk har noen kommentarer til det norske navnet: «Betegnelsene "forvaltning" som indikerer tilknytning til administrasjon og en forankring i det bestående, og "politikk", som knytter seg til det mer statsvitenskapelige, synes velvalgte.» Imidlertid anbefaler instituttet, med utgangspunkt i Språkrådets «Retningslinjer for fastsetting av navn på statsorganer» at rekkefølgen bør snus og at man bør ha inn «offentlig» i navnet.

Institutt for administrasjon og organisasjonsvitenskap sier i sitt innspill at «Vårt institutt representerer et bredt statsvitenskapelig fagmiljø for forskning og utdanning. Vi er følgelig uenige i beskrivelsen av vårt institutt slik den gis i uttalelsen fra Institutt for sammenliknende politikk og kjenner oss ikke igjen i det bildet som tegnes av oss der». De vektlegger videre viktigheten av faglig autonomi og den grundige og den samlede prosessen de har hatt internt. I forhold til kommentaren om Språkrådet: «... Språkrådet neppe har hatt institutt navn, navn på en grunnenhet på tredje nivå i universitetets organisasjon, i tankene når det tar til orde for at institusjoner ikke bør skifte navn for ofte. Vi er enige med Språkrådets anbefaling om at navn bør være mest mulig gjenkjennelige og selvforklarende. Det mener vi at vårt forslag om endret navn vil bidra til.»

Det engelske navnet - 'Department of Government'

Dagens navn på engelsk er 'Department of Administration and Organization Theory', det foreslåtte nye engelske navnet er 'Department of Government'. Instituttet argumenter i instituttrådssaken for at den engelske versjonen av navnet vil fungere godt internasjonalt og dekke den samlede virksomheten ved instituttet svært godt. De gjør også rede for de ulike betydningene av ordet:

«Det engelske ordet «government» har mange mulige oversettelinger, som: administrativt organ, forvaltning, myndighet, regjering, styresmakt, styringsverk, styre, ledelse, regjeringsmakt, og stat. Studier av slike politiske og administrative offentlige institusjoner og politiske myndigheter er nettopp i kjernen av instituttets virksomhet, og det engelske begrepet virker dermed tydeliggjørende og forenende.»

Institutt for sammenliknende politikk mener at det engelske navnet «legger seg over det som er Sampols institutt navn og instituttets pågående undervisnings- og forskningsaktiviteter. Det

engelske navnet kan dermed medføre en økt risiko for forvirring for omverdenen, potensielle jobbsøkere, ansatte og studenter». Instituttet mener at det heller ikke er en god oversettelse av det norske navnet. «"Government"-begrepet forstås internasjonalt som statsvitenskap (Political Science) mer allment og tilsier en helt annen bredde og aktivitet enn det norske navnet».

Instituttet for administrasjon og organisasjonsvitenskap skriver i sitt hørings svar til innspillet fra Institutt for sammenliknende politikk at «Navnet Institutt for statsvitenskap, og det engelske Department of Political Science, var ett av alternativene som ble foreslått da nytt navn ble drøftet internt hos oss. Dette ville vi ha gått inn for dersom de to instituttene ble slått sammen, men når dette ikke er situasjonen, har vi funnet et annet forslag. Vi mener vårt forslag viser at vi har respekt for Institutt for sammenliknende politikks motstand mot å etablere et sammenslått institutt og deres ønske om å verne om sitt spesialområde. Det er og vil sannsynligvis alltid være overlapp mellom virksomheten til de to statsvitenskapelige instituttene ved UiB. Dette gjenspeiles i forskning og undervisning, har vært situasjonen i lang tid, og er, slik vi ser det, en viktig grunn til at muligheten for sammenslåing har vært diskutert ved flere anledninger de senere årene.»

Institutt for administrasjon og organisasjonsvitenskap argumenterer videre for at det engelske navnet, Department of Government, er «presist, gjenkjennelig og dekkende for instituttets faglige virksomhet. «Government» kan bety administrativt organ, forvaltning, myndighet, regjering, styresmakt, styringsverk, styre, ledelse, regjeringsmakt, eller stat. Dette er nettopp i kjernen av det vi studerer og underviser i.» Instituttet bestrider at det engelske "Government" begrepet nødvendigvis forstås som "Political Science" internasjonalt, og viser til eksempler på andre institusjoner som har Government i navnet og som er orientert mot forvaltning, offentlig politikk og ledelse.

Fakultetsledelsens kommentar

Fakultetsledelsen mener fagmiljøenes autonomi og akademisk frihet er viktige grunnpillarer for universitetet. Grunnmiljøene ved universitetet har stor frihet til å justere og utvikle sin faglige profil. På SV-fakultetet har tradisjonen for å gi instituttene betydelig autonomi i faglige spørsmål vært særlig tydelig. Fakultetsledelsen mener at det nye navnet 'Institutt for politikk og forvaltning' / 'Department of Government' på en god måte kommuniserer instituttets faglige profil og speiler på en fin måte sammensetningen i staben. Det nye navnet reflekterer både faglige tradisjoner, nyere utviklingstrekk og faglige ambisjoner.

Institutt for administrasjon og organisasjonsvitenskap redegjør på en god måte for hvordan navnebyttet kommer som et resultat av en faglig utviklingsprosess som har pågått over tid. Instituttet har gjennomgått et generasjonsskifte og de argumenterer for hvordan de mener at det nye navnet gjenspeiler den faglige profilen på en god måte. De har hatt en grundig og inkluderende prosess internt og har stor oppslutning om det nye navnet.

Vi anerkjenner bekymringene fra Institutt for sammenliknende politikk om at det foreslåtte instituttnavnet delvis overlapper med deres navn. Gitt situasjonen med at fakultetet har to statsvitenskapelige institutt synes dette umulig å unngå. Den faglige utviklingen over tid har vært slik at de to instituttens profiler både på undervisnings- og forskningssiden er blitt mer like hverandre, og på begge institutt er de fleste ansatte statsvitere. At et navn kommuniserer tydelig instituttet bredde, faglige tradisjoner, nyere utviklingstrekk og faglige ambisjoner er det viktigste hensynet å ta. Institutt for sammenliknende politikk har et tydelig navn som også kommuniserer meget godt både nasjonalt og internasjonalt. Det er også viktig for

fakultetsledelsen å gi uttrykk for at Institutt for administrasjon og organisasjonsvitenskap sine synspunkter bør veie tyngst når deres navn skal endres.

Institutt for sammenliknende politikk uttrykker bekymring for konkurransesituasjonen, særlig knyttet til det engelske navnet. Fakultetsledelsen mener når det gjelder den eventuelle konkurransen om studentene betyr det engelske navnet mindre ettersom man i hovedsak konkurrerer om og rekrutterer norske studenter. Mens når det gjelder å rekruttere nye ansatte til vitenskapelige stillinger opererer man i et internasjonalt marked, og det er viktig at instituttnavnet er dekkende i forhold til instituttets faglige profil. Instituttene ved SV-fakultetet er ikke først og fremst i konkurranse med hverandre om å tiltrekke seg gode søkere til de vitenskapelige stillingene, men konkurrerer med institusjoner utenfor Universitetet i Bergen. Det er viktig at alle våre institutter har navn som er tjenlig når man rekrutterer ansatte og som gjenspeiler den faglige profilen man har.

Fakultetsledelsen anbefaler at det nye navnet 'Institutt for Politikk og forvaltning'/'Department of Government' vedtas og at saken oversendes til universitetsstyret for videre behandling.

Forslag til vedtak:

Styret ved Det samfunnsvitenskapelige fakultetet anbefaler at nytt navn for Institutt for administrasjon og organisasjonsvitenskap skal være 'Institutt for Politikk og forvaltning'/'Department of Government'.

Jan Erik Askildsen
dekan

Alette Gilhus Mykkeltvedt
fakultetsdirektør

Endring av institutt navn: Institutt for politikk og forvaltning (Department of Government)

*Institutt for administrasjon og organisasjonsvitenskap,
19. januar 2022*

Instituttrådet bes i denne saken om å ta stilling til om Institutt for administrasjon og organisasjonsvitenskap skal endre navn til *Institutt for politikk og forvaltning* og på engelsk: *Department of Government*. Fastsetting av navn på grunnenhetene ved UiB er et faglig og strategisk spørsmål som i siste instans avgjøres av universitetsstyret. Forslaget her presenteres først for instituttrådet og vil deretter, dersom det får tilslutning av rådet, oversendes fakultetsstyret for videre behandling.

Bakgrunn

Faget ble etablert av Knut Dahl Jacobsen i 1969 og inngikk lenge i et felles institutt for sosiologi. Instituttet ble selvstendig i 1980, og fikk da navnet Institutt for offentlig administrasjon og organisasjonsvitenskap. Institutt for sammenliknende politikk, det andre statsvitenskapelige instituttet ved fakultetet, ble opprettet samme år. Den faglige orienteringen til instituttet har fra starten av vært statsvitenskapelig, med en sterk forankring innen offentlig forvaltning, offentlig politikk og organisasjonsvitenskap. I 1985 ble navnet endret til Institutt for administrasjon og organisasjonsvitenskap (IAO) etter forslag fra universitetsledelsen (sak 11/85). En sentral begrunnelse den gang var at «Instituttets arbeidsområde er siden opprettelsen i 1969 blitt stadig bredere, og det er rimelig at dette markeres utad». Navneendringen i 1985 oppfattes å ha vært en strategisk beslutning der posisjonering i forhold til andre institusjoner som ga utdanningstilbud innenfor økonomisk-administrative fag, for eksempel NHH, var tungtveiende. En forutsetning for det daværende instituttrådets innspill til forslaget om endring av navn var også at det skulle tildeles et professorat i «administrasjon og organisasjonsvitenskap». Endringen av navn hadde imidlertid, ifølge ansatte som kjenner historien godt, ikke full tilslutning lokalt.

Instituttene selv bør ha betydelig autonomi når det gjelder spørsmål om navn og eventuell navneendring, og det er viktig at dette er ønsket av og godt forankret i enheten det gjelder. Spørsmålet om instituttets navn er ikke en ny problemstilling. Navnet «administrasjon og organisasjonsvitenskap» som ble vedtatt i 1985 kom utenfra, var i stor grad fundert på sentrale strategiske hensyn, men har siden det ble etablert ikke hatt noen særlig sterk forankring i fagmiljøet. Navnediskusjonen fikk ny kraft våren 2021 som en del av en større endringsdiskusjon ved instituttet, og ble tatt opp da instituttet sto overfor en større ekspansjon og omstilling. En endring av navnet har det siste året vært diskutert i flere omganger med vitenskapelig stab og har skapt stort engasjement. Ønsket om et nytt navn har betydelig oppslutning i staben, og det er et tydelig behov for et mer samlende navn.

Den vitenskapelige staben ved instituttet er med få unntak statsvitere. Kombinasjonen av generell statsvitenskapelig teori med vekt på offentlig forvaltning, offentlig politikk og teorier om organisatorisk atferd var en viktig faglig nyskaping da instituttet ble opprettet, unikt både i Norge og internasjonalt. Dette er en vellykket faglig tradisjon som er blitt lagt merke til internasjonalt og som er et kjent særtrekk ved statsvitenskapen ved UiB. Dette er en

innretning som det er viktig å videreføre, utvikle og supplere. Statsvitenskap er et variert og bredt fagområde, og fagmiljøet på instituttet har ekspandert og utviklet seg betydelig de senere årene i forbindelse med et stort generasjonsskifte, gjennom nyansettelser og rekruttering, og gjennom reformer av master- og bachelorprogrammene.

Instituttet har på svært kort tid vært gjennom en stor omstilling og ekspansjon. I løpet av 2021 økte antallet faste vitenskapelig ansatte med 8, og antallet midlertidige vitenskapelige med 5. Ansettelse og utlysning av ytterligere 3 faste og ikke mindre enn 12 midlertidige vitenskapelig ansatte er enten nylig avsluttet eller i prosess. Dette har tilført instituttet betydelig faglig kapasitet på flere, delvis nye områder, blant annet innenfor demokratisering, menneskerettigheter, rettsstat, politisk økonomi, politisk teori, globalisering, og politisk representasjon og atferd. Instituttet har i dag fem midlertidige forskningsgrupper:

- Globale utfordringer
- Kunnskap, politikk og organisering
- Medborger og demokrati
- Politisk organisering og flernivåstyring
- Rett, demokrati og velferd

Den betydelige utviklingen og ekspansjonen av instituttet har delvis bakgrunn i en større diskusjon om organisering av instituttene ved SV-fakultetet, og om samarbeid mellom de to statsvitenskapelige instituttene fakultetet (Fakultetsstyret, sak [84/20](#), [50/21](#) og [83/21](#)). Våren 2021 kom fem professorer fra Institutt for sammenliknende politikk til IAO. Høsten 2021 flyttet også to midlertidige vitenskapelig ansatte (en forsker og en PhD-kandidat) fra ISP til IAO. Prosessen medførte videre at Kjernefasilitet for digital samfunnsvitenskap (DIGSSCORE) ble flyttet fra SV-fakultetet til instituttet. I tillegg hadde to av de fem professorene nylig fått innvilget ERC prosjekt (Consolidator Grants) med til sammen 8 rekrutteringsstillinger. Begge disse prosjektene har fått sin oppstart ved IAO våren 2022. Ytterligere ett ERC prosjekt (Starting Grant) er ventet til instituttet når ny førsteamanuensis tiltrer våren 2022 (dette prosjektet innebærer rekruttering av ytterligere to Postdoktorer og 1-2 PhD-kandidater). Instituttet huser i tillegg DIPA-senteret (Centre for research on Discretion and Paternalism), med en betydelig prosjektportefølje og ytterligere et ERC-prosjet (Consolidator Grant).

Med bakgrunn i denne utviklingen er det satt i gang et omfattende faglig utviklingsarbeid ved instituttet. Den samlede faglige ambisjonen for dette arbeidet presenteres nærmere nedenfor. Utviklingsarbeidet innebærer at nye forskningsgrupper er under etablering, og det planlegges en rekke nye undervisningstiltak på bachelor- og masternivå. Evaluering og utvikling av undervisningsporteføljen er viktig både for å sikre god studentrekruttering, for å kunne konkurrere med andre studiesteder, og for å utnytte den kompetansen som de vitenskapelig ansatte har. Høsten 2021 er det satt i gang et arbeid for å utvikle flere nye kurs, i tillegg til en reform av det eksisterende engelskspråklige MA-programmet. Instituttet har også satt i gang et utredningsarbeid med tanke på å kunne gi et statsvitenskapelig tilbud inn i den integrerte lektorutdanningen ved UiB.

I diskusjonen om et skifte av navn har instituttledelsen lagt opp til en åpen, bred og inkluderende prosess. Spørsmålet har vært diskutert i flere interne fora i 2021 og 2022. Det er også viktig å involvere studentene i navnediskusjonen. Studentrepresentantene,

masterutvalget og fagutvalget ved instituttet er godt informert om prosessen, og det er planlagt et møte mellom studentrepresentantene og instituttledelsen for å drøfte saken og legge til rette for at studentene ved instituttet blir involvert og får anledning til å diskutere og formidle sine synspunkter. Studentrepresentantene i instituttrådet har en særlig viktig rolle i så måte.

Spørsmålet kom først opp på et internt stabsseminar våren 2021, og ble tatt opp igjen på to påfølgende internseminar høsten 2021. De tre seminarene satt særlig søkelys på faglig utvikling, omstilling og endring, og hadde høy oppslutning. I forkant av stabsseminaret i oktober 2021 ble navnediskusjonen konkretisert, og instituttledelsen sendte ut en henvendelse til vitenskapelig stab om å sende inn navneforslag. Det kom inn mange forslag. Et utvalg av disse ble presentert og grundig diskutert på seminaret. De aller fleste forslagene hadde enten politikk eller statsvitenskap i navnet. Navnet *Institutt for politikk og forvaltning* sammen med den engelske varianten *Department of Government* ble foreslått av flere. Dette forslaget ble videre presentert på et nytt stabsseminar i desember 2021 som et samlende navnealternativ, og fikk stor og positiv oppslutning der. I etterkant av dette møtet fikk instituttleder henvendelse fra flere emeriti og tidligere sentrale fagpersoner ved instituttet som også aktivt støtter forslaget. Et utkast til saksgrunnlag til fremleggelse for instituttrådet ble sist lagt frem for staben i et stabsmøte 17. januar 2022. Dette møtet hadde svært stor oppslutning, og forslaget og utkastet fikk tilnærmet full oppslutning.

Begrunnelse

Det er mange gode grunner til å skifte navn på instituttet. På overordnet nivå kan disse oppsummeres slik:

- Instituttets navn bør reflektere både faglige tradisjoner, nyere utviklingstrekk og faglige ambisjoner, samt favne om fagets bredde.
- Navnet bør gjenspeile innretningen på undervisningstilbudet, og kommunisere godt med potensielle nye og eksisterende studenter.
- Navnet bør reflektere de ansattes kompetanse og forskningens profil.
- Navnet bør kommunisere godt med sammenlignbare nasjonale og internasjonale institusjoner, av hensyn til synliggjøring av stabens faglige tilhørighet, i konkurransen om studenter og rekruttering av vitenskapelig stab, og i annen ekstern virksomhet.
- Navnet bør være tydelig og lett å forstå for dem som ikke kjenner instituttet fra før.

Et navneskifte til *Institutt for politikk og forvaltning / Department of Government* peker ut en ambisjon om å forene en eksisterende vellykket faglig orientering med nye utviklingstrekk. Ambisjonen er orientert mot en bred statsvitenskapelig profil med særlig vekt på studier av sentrale og grenseoverskridende samfunnsutfordringer som vårt politiske system står overfor. En viktig faglig begrunnelse for det nye instituttnavnet er at det på en klarere måte peker mot studier av utfordringer knyttet til det politiske systemet og styringsverkets kvaliteter i spenningsfeltet mellom styringskapasitet og styringslegitimitet. Det omfatter for eksempel miljø- og klimautfordringer, samfunnssikkerhet og krisehåndtering, demografiske endringer, globalisering, digitalisering, migrasjon, rettsanvendelse, kunnskap og ekspertise, og mer. Det inkluderer studier av politiske systemer og politisk atferd, av ulike politiske og administrative institusjoner og forvaltningsnivåer (lokalt, regionalt, nasjonalt, overnasjonalt

og globalt), så vel som ulike politikkområder. Dette utgjør studier både av hvem som er legitime deltakere i det politiske systemet, og hva som er legitime saker, ressurser og maktrelasjoner i ulike kontekster. Det er også en viktig faglig ambisjon å gå ut over studier av rutinesituasjoner og til å studere vilkårene for demokratisk styring i mer ustabile omstillingsperioder. Instituttet ønsker med dette å bidra til å styrke teoretisk basert empirisk kunnskap om politiske organisasjoner, offentlige forvaltningsorganer og demokratisk styring. En slik faglig orientering bygger bro mellom en forståelse av at demokratiets kvalitet er knyttet til deltakelse og representasjon i politikktutforming (valgkanalen, inntakssiden ved det politisk-administrative systemet) på den ene siden, og til forvaltningens kompetanse, kapasitet og evne til å iverksette politiske vedtak (politikkenes uttaksside) på den andre siden.

Dagens navn gjenspeiler ikke bredden i de sentrale fagområdene ved instituttet, og kommuniserer ikke at det er et statsvitenskapelig institutt med utdanning og forskning som har utgangspunkt i sentrale statsvitenskapelige tema og problemstillinger, knyttet til politikk og forvaltning, samt studier av politiske institusjoner, offentlig politikk og styring lokalt, nasjonalt og globalt. Situasjonen er tilsvarende for en del av de nyere faglige satsingsområdene til instituttet, knyttet til for eksempel digitalisering, samfunnssikkerhet, rett og politikk, ulikhet, og politisk atferd og deltakelse. Det er avgjørende at instituttets navn speiler innholdet i de faglige tradisjonene som forvaltes hos oss, samtidig som det gir muligheter for faglig utvikling og fornying.

Navnet og profilen på instituttet stor betydning i rekrutteringen av studenter. En navneendring kan gjøre instituttet mer attraktiv for studentene, både nasjonalt og internasjonalt. Det er viktig at mulige nye studenter umiddelbart forstår hvilket studium som tilbys på instituttet – både hva som er kjernen, men også hva som er bredden i faget. Generelt vil vi anta at unge i dag vil ha vanskeligheter med å skjønne hva «administrasjon og organisasjonsvitenskap» er, og hva studier innenfor dette dreier seg om. Det er ikke umiddelbart gitt at det innebærer studier innenfor statsvitenskap, forvaltning og politikk. Dersom det er slik at mange nye studenter ikke umiddelbart forstår hva studiet omfatter, kan resultatet bli misnøye og frafall tidlig i løpet. Et navn som tydeligere kommuniserer hva studiet dreier seg om vil også kunne styrke instituttet i konkurransen om masterstudenter – både nasjonalt og internasjonalt. Det er med andre ord avgjørende at fremtidige studenter umiddelbart forstår hva studiet er, og hva faget handler om.

Med økende konkurranse innenfor høyere utdanning, både nasjonalt og internasjonalt, er det viktig med en offensiv studentrekruttering. Instituttet ønsker å være offensiv når det gjelder rekruttering og utdanning av fremtidige statsvitere, både i Norge og internasjonalt, og bidra til UiBs mål om å tilby et attraktivt læringsmiljø, utvikle utdanninger av høy kvalitet, og utdanne attraktive kandidater ([UiBs strategi 2019-2022](#), [Handlingsplan for kvalitet i utdanning 2017-2022](#)) og å øke studentrekrutteringen ([Rapport studentrekruttering 2018](#)). Det er også et viktig mål å bedre rekrutteringen på masternivå, både blant egne studenter og studenter utenfor UiB. Dette mener vi navneendringen kan være med å bidra til.

Undervisningsporteføljen til instituttet i dag dekker i et bredt spekter av sentrale og aktuelle statsvitenskapelige tema og problemstillinger. Dette omfatter studier av politikk og forvaltning på mange nivå og områder i tillegg til kurs i organisasjonsteori og offentlig politikk – for eksempel: «Politisk teori og styreformer» (AORG104), «Systems of governance and the

global challenges of energy and climate» (AORG108/109), «EU and International Organizations» (AORG107), og kurs om «Klima, kriser og samfunnstryggleik» (AORG212), helse- og velferdspolitik (AORG213) og kunnskap, ekspertise og politikk (AORG213). Et kurs om «Kjønn og politikk» er under utvikling. Instituttet har videre to masterprogram, og en fornyelse av den engelskspråklige masteren («Master of Public Administration») i retning av en bredere statsvitenskapelig orientering er under planlegging. Instituttet har også en stor EVU-portefølje som dekker tema som «Organisasjon, demokrati og innovasjon» (AORG613), «Teknologiledelse» (AORG 606) og «Reformanalyse og reformarbeid» (AORG661).

Det er også et poeng at instituttets navn reflekterer de ansattes kompetanse. De vitenskapelig ansatte opplever at det eksisterende navnet ikke uttrykker kompetansen og den faglige innretningen til staben. Instituttet består av mer enn «administrasjon og organisasjonsvitenskap», og omfatter studier av politikk, politisk teori, demokrati, politisk atferd, og/eller politiske institusjoner og forvaltning på ulike nivå. De ansatte ved instituttet er i hovedsak statsvitere, og studerer og underviser dermed i politikk og om politiske institusjoner – herunder forvaltningen. Studier av og undervisning om forvaltning er og har vært en sentral kjerne ved instituttet siden oppstarten, for eksempel i det omfattende arbeidet med maktutredningene i Norge på 1970- og 80-tallet. Dette er faglige tradisjoner som det er viktig at et nytt navn favner om, samtidig som det er et behov for å tydeliggjøre for studenter og omgivelsene ellers hva instituttet setter søkelys på i dag.

Det er svært viktig at navnet fungerer godt overfor andre akademiske fagmiljø og kan bidra til god og solid rekruttering av fremtidig vitenskapelig stab – både midlertidig og faste – i tillegg til studenter. Den engelske versjonen av navnet, *Department of Government*, fungerer godt internasjonalt, og dekker den samlede virksomheten ved instituttet svært godt. Det engelske ordet «government» har mange mulige oversettelinger, som: administrativt organ, forvaltning, myndighet, regjering, styresmakt, styringsverk, styre, ledelse, regjeringsmakt, og stat. Studier av slike politiske og administrative offentlige institusjoner og politiske myndigheter er nettopp i kjernen av instituttets virksomhet, og det engelske begrepet virker dermed tydeliggjørende og forenende. Det er vanskeligere å finne et navn på norsk som ikke inneholder et sammenbindende «og». Vi oppfatter imidlertid at *politikk og forvaltning* er to sider av det fagområdet som instituttets undervisning og forskning dekker, og mener at det norske navnet dermed også både vil tydeliggjøre og fungere integrerende for fagmiljøet.

Både i Norge og internasjonalt finnes det mange institutter som har statsvitenskap (i bred forstand) som sitt kjerneområde for forskning og undervisning. Disse har ulik innretning og dermed også ulike navn både på norsk og på engelsk. I Norge er det få «rene» statsvitenskapelige institutt og de fleste har innslag av andre fag i kombinasjon med statsvitenskap. Vedlegg 1 gir noen eksempler på navn og undervisningstilbud ved andre norske institusjoner (utenom UiB) som har statsvitenskap eller administrasjon/organisasjon/ledelse som en sentral del av virksomheten.

Internasjonalt finnes det mange eksempler på bruk av ulike navn. I noen land er det et tydelig skille mellom statsvitenskap forstått som «political science» og tilgrensende fagområder som «public administration», «public management», «business administration» eller «school of governance». I mange land er dette skillet ikke særlig tydelig.

I Skandinavia finner vi navn som:

- Københavns Universitet: Institutt for statskundskab/Department of Political Science
- Roskilde Universitet: Institut for samfunnsvidenskap og erhverv/Department of Social Sciences and Business
- Universitetet i Gøteborg: Statsvetenskaplige institutionen/Department of Political Science.
- Uppsala Universitet: Statsvetenskapliga institutionen/Department of Government
- Aarhus Universitet: Institut for statskundskab/Department of Political Science

Det engelske navnet «Department of Government» brukes ved en lang rekke institusjoner i andre land. Foruten Uppsala Universitet, er noen eksempler:

- Harvard University, USA
- London School of Economics, Storbritannia
- Cornell University, USA
- Georgetown University, USA
- University of Vienna, Østerrike
- University of Essex, Storbritannia

Andre navn som brukes internasjonalt er for eksempel: School of Governance (Utrecht University), eller ulike varianter av «School of Government and ...».

Det er også viktig at forkortelser og emnekoder reflekter et nytt navn for instituttet. Emnekoden «GOV» kan fungere godt, særlig med tanke på at studenttilfanget til dels er internasjonalt. Instituttet er i dialog med fakultetet for en kartlegging av hva som kreves av en omlegging av emnekoder, og hvordan en overgang eventuelt kan organiseres.

Oppsummering

Et navn som kan bidra til en offensiv studentrekruttering og gjenspeile den faglige profilen på utdanningstilbudet, som reflekterer instituttets faglige ambisjoner og bredden i den faglige kompetansen som staben har, er fundamentalt. Navnet har også stor betydning når det gjelder å tiltrekke seg fremragende kolleger, både nasjonalt og internasjonalt. Det bør signalisere hvor fagmiljøet er og hvilken undervisning som tilbys, men også hvor instituttet ønsker å være og hvilke områder instituttet ønsker å satse på – både på undervisnings- og forskningssiden. Det nåværende navnet er ikke dekkende for den faglige aktiviteten som foregår på instituttet, og kommuniserer ikke godt verken internt eller overfor omgivelsene våre. Vår oppfatning er at det nye foreslåtte navnet ivaretar instituttets sterke faglige tradisjoner samtidig som det virker integrerende i forhold til nye tradisjoner og perspektiver. Det favner om den økte faglige bredden på instituttet, gir rom for ytterligere utvikling, og gir en formålstjenlig forenkling. Dette forslaget er også presentert for dekanen ved SV-fakultetet.

Vedlegg 1. Norske utdanningsinstitusjoner med statsvitenskap og/eller studier i administrasjon/organisasjon/ledelse

Institusjon	Institutt/avdeling	Engelsk	Studium
Høgskolen i Molde	Avdeling for økonomi og samfunnsvitenskap	-	Bachelor i politikk, juss og administrasjon, Master i samfunnsendring, organisasjon og ledelse
Høgskulen på Vestlandet	Institutt for økonomi og administrasjon, Institutt for samfunnsvitenskap.	Department of Business Administration	Bachelor i økonomi og administrasjon, Master i organisasjon og ledelse
Nord Universitet	Fakultet for samfunnsvitenskap (Faggruppe Internasjonale relasjoner, nordområder og miljø)	Faculty of Social Sciences	Bachelor i internasjonale relasjoner. Master i samfunnsanalyse.
NTNU	Institutt for sosiologi og statsvitenskap	Department of Sociology and Political Science	Bachelor og master i statsvitenskap
OsloMet	Fakultet for samfunnsvitenskap	Faculty of Social Sciences	Bachelor i administrasjon og ledelse i offentlig virksomhet, Master i offentlig administrasjon og styring
Universitetet i Agder	Institutt for statsvitenskap og ledelsesfag	Department of Political Science and Management	Bachelor i statsvitenskap og master i statsvitenskap og ledelse
Universitetet i Oslo	Institutt for statsvitenskap	Department of political science	Bachelor og master i statsvitenskap, Bachelor i offentlig administrasjon og ledelse, Bachelor i internasjonale studier, Master i organisasjon, ledelse og arbeid, Master in Peace and Conflict Studies

Universitetet i Stavanger	Institutt for medie- og samfunnsfag	Department of media and social sciences	Bachelor i statsvitenskap
Universitetet i Sørøst-Norge	Institutt for industriell økonomi, strategi og statsvitenskap	Department of Business, Strategy and Political Science	Bachelor i statsvitenskap
Universitetet i Tromsø	Institutt for samfunnsvitenskap	-	Bachelor og master i statsvitenskap

REFERAT

EKSTRAORDINÆRT INSTITUTTRÅD – INSTITUTT FOR ADMINISTRASJON OG ORGANISASJONSVITENSKAP

Dato: 24.01.2022 Tid: 12.00-13.00 Sted: Zoom

Medlemmer Jacob Aars, Kari Tove Elvbakken, Arild Farsund, Lise Rakner
Andrea Kronstad Felde, Audun Gabriel Løvlie
Cathrine Bustad Jensen
Knut Camilo Tornes (BA), Martin Lie Jacobsen (MA)

Leder Lise Hellebø Rykkja

Sekretær Charlotte Lillefjære-Tertnæs

Forfall Knut Camilo Tornes (BA), Martin Lie Jacobsen (MA)

SAKSLISTE

Saksnr.	Saksbeskrivelse
	Godkjenning av møteinnkalling og saksliste Godkjent Godkjenning av referat Referat fra instituttrådsmøte 15.12.21. (vedlegg s 1-3) Godkjent
01/2022	Vedtaks sak Endring av instituttnavn: Institutt for politikk og forvaltning (Department of Government) Bakgrunnen for ønsket om å endre instituttnavnet, samt prosessen som har ledet fram til dette forslaget, er beskrevet i det vedlagte saksframlegget. <u>Vedtak</u> <ol style="list-style-type: none">1. Instituttrådet går inn for endring av instituttnavn til «Institutt for politikk og forvaltning»2. Engelsk oversettelse foreslås til: «Department of Government»3. Instituttets forkortelse, inkl. i emnekoder, foreslås som: GOV
02/2022	Eventuelt Nominasjon av kandidat fra gruppe B til instituttets nominasjonskomite Instituttrådet ved Institutt for administrasjon og organisasjonsvitenskap foreslår Mathea Loen som kandidat for gruppe B til instituttets nominasjonskomite for perioden 2022-2023

Lise Hellebø Rykkja
leder instituttrådet

Charlotte Lillefjære-Tertnæs
sekretær instituttrådet

Institutt for sosialantropologi
Institutt for økonomi
Institutt for informasjons- og medievitenskap
Institutt for sammenliknende politikk
Institutt for geografi
Sosiologisk institutt
Institutt for administrasjon og organisasjonsvitenskap

Referanse

2022/2794-ALMY

Dato

11.02.2022

Navneendring ved Institutt for administrasjon og organisasjonsvitenskap - høring

Institutt for administrasjon og organisasjonsvitenskap ønsker å endre navn til 'Institutt for politikk og forvaltning'. Dagens navn på engelsk er 'Department of Administration and Organization Theory', det foreslåtte nye engelske navnet er 'Department of Government'

Navneendringen ble vedtatt i Instituttrådet på Institutt for administrasjon og organisasjonsvitenskap 24.januar 2022. Vedlagt følger saksforelegget til instituttrådet. Instituttet begrunner navneendringen på følgende måte:

- Instituttets navn bør reflektere både faglige tradisjoner, nyere utviklingstrekk og faglige ambisjoner, samt favne om fagets bredde.
- Navnet bør gjenspeile innretningen på undervisningstilbudet, og kommunisere godt med potensielle nye og eksisterende studenter.
- Navnet bør reflektere de ansattes kompetanse og forskningens profil.
- Navnet bør kommunisere godt med sammenlignbare nasjonale og internasjonale institusjoner, av hensyn til synliggjøring av stabens faglige tilhørighet, i konkurransen om studenter og rekruttering av vitenskapelig stab, og i annen ekstern virksomhet.
- Navnet bør være tydelig og lett å forstå for dem som ikke kjenner instituttet fra før.

Det har vært en grundig prosess internt på Institutt for administrasjon og organisasjonsvitenskap før man har kommet frem til nytt navn. Navneendringen ble også presentert for instituttlederene 1.februar. Saken vil videre legges frem for fakultetsstyret og deretter for universitetsstyret. Det er universitetsstyret som fastsetter virksomhetens interne organisering på alle nivå, jf. Universitets- og høyskoleloven § 9-2 (4). Det innebærer også fastsetting av navn på grunnenhetene.

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ePhorte

For å sikre en god prosess på hele fakultetet legges det opp til en høringsrunde. Ettersom Institutt for administrasjon og organisasjonsvitenskap er ett av to statsvitenskapelige institutt ved fakultetet, inviteres Institutt for sammenliknende politikk særskilt til å gi et skriftlig innspill. Fakultetet ser det om rimelig at også de andre instituttene ved fakultetet får anledning til å gi skriftlige innspill til navneendringen.

Vi ber om innspill på hvilken eventuell betydning en navneendring hos Institutt for administrasjon og organisasjonsvitenskap vil ha for eget institutt. Svar bes sendt til fakultetet innen 8. mars.

Institutt for administrasjon og organisasjonsvitenskap vil på sin side få anledning til å gi en uttalelse til de innspill som kommer i høringsrunden.

Planen er å behandle saken i Fakultetsstyret 19. april. Saken vil deretter bli oversendt Universitetsstyret.

Med hilsen

Vennlig hilsen

Jan Erik Askildsen
dekan

Alette Gilhus Mykkeltvedt
fakultetsdirektør

Kopi
Institutt for administrasjon og organisasjonsvitenskap

Det samfunnsvitenskapelige fakultet

Referanse

2022/2794-CHLI

Dato

08.03.2022

Navneendring ved Institutt for administrasjon og organisasjonsvitenskap - høringsuttalelse fra Institutt for sammenliknende politikk

Institutt for sammenliknende politikk (Sampol) takker for muligheten til å delta i høringen om forslag til navneendring ved Institutt for administrasjon og organisasjonsvitenskap (Admorg).

I ytterkantene grenser samfunnsvitenskapen mot en rekke andre disipliner som psykologi, humanistiske fag, juss, naturvitenskap og medisin. Den tverrfaglige forskningen og undervisningen mellom disiplinene bidrar godt til universitetets aktiviteter. Internt på Det samfunnsvitenskapelige fakultetet er det glidende overganger mellom de ulike fagdisiplinene gjennom både forskning og undervisning. SV-fakultetet ved Universitetet i Bergen har syv institutter som hver for seg har utviklet og vedlikeholder en faglig kjerne. Forskningen og undervisningen endrer seg gradvis som følge av krav og forventinger i omgivelsene samt de ansattes frie forskning.

Spørsmålet som ligger under saken om navneendring ved Institutt for administrasjon og organisasjonsvitenskap er i hvor stor grad og hvor ofte et institutt skal skifte navn enten for å reflektere endringen i forskning og undervisning ved instituttet og/eller i hvor stor grad et institutt skal skifte navn som følge av instituttets ambisjoner. I begge tilfeller vil en navneendring ha konsekvenser fordi endringen også berører andre institutter på fakultetet. Som et prinsipp skal navneendring på et institutt ikke legge seg over det som er etablerte, pågående og velfungerende undervisnings- og forskningsaktiviteter til et annet institutt.

I Språkrådets "Retningslinjer for fastsetting av navn på statsorganer" er det to momenter som er relevante i denne saken:¹ 1) Kontinuitet; og 2) Gjenkjennelig og selvforklarende.

¹ Retningslinjer for fastsetting av navn på statsorganer: <https://www.sprakradet.no/sprakhjelp/Skriverad/Navn-paa-statsorganer/retningslinjer-for-fastsetting-av-navn-pa-statsorganer/>

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ePhorte

1) Kontinuitet: Språkrådet trekker fram at navn på statsorgan ikke bør endres uten en svært god grunn og at når et navn skiftes ut så kan det være en fordel med en viss tilknytning til det forrige navnet. Videre trekkes det fram at et navn bør være "minst en mannsalder".

2) Gjenkjennelighet: Navn bør være mest mulig entydige og presise med tanke på det de skal betegne. Førsteleddet i navnet må være forståelig og presist, men kan ikke være helt nøyaktig om man ønsker å unngå et for generelt og uinformativt førsteledd. Videre bør man unngå jåleri og oppkalling etter saklig sett lite relevante størrelser.

I saksforelegget og vedtaket fra instituttrådsmøtet ved Admorg 24. januar 2022 redegjøres det for navneendringen ut fra endringer i undervisningstilbudet og i ansattes forskning. I det store og det hele er dette en endring som fortsatt har tyngdepunktet innenfor dagens navn på instituttet, og samtidig en erkjennelse av at mye av aktiviteten fortsatt foregår under offentlig forvaltning slik navnet på instituttet var fram til 1985: Institutt for offentlig administrasjon og organisasjonsvitenskap. Det er forståelig at Admorg nå ønsker å løfte fram det offentlige aspektet og forvaltningen i sitt navneforslag.

Samtidig ønsker Sampol å anmerke at saksforelegget kanskje tar for lett på fagtradisjonen Admorg har båret fram siden det ble eget institutt. For eksempel så flagges ofte "offentlig Forvaltning"/"Public Administration" både nasjonalt og internasjonalt som et helt eget fagfelt eller "offentlig forvaltning"/"Public Administration" identifiseres sammen med det statsvitenskapelig forskning. Eksempler på dette er den store KODEM-søknaden koordinert av SV-fakultetet til Forskningsrådet som omtalte sentrale fagfelt som "...Political Science, Public Administration, Media and Communication studies...". Internasjonalt opereres det ofte med "Political Science and Public Administration" eller bare "Public Administration" som navn på institutt, fagfelt eller studieprogram. I Norge finnes også både institutt og studieprogram knyttet til betegnelsen administrasjon, gjerne i kombinasjon med "ledelse", "styring" eller "økonomi" som vist i vedlegg 1 til i saksforelegget til vedtaket i instituttrådet ved Admorg den 24. januar.²

Kommentarer til forslaget til navneendring

Admorg foreslår å skifte navn til "Institutt for politikk og forvaltning" på bokmål og nynorsk og "Department of Government" på engelsk.

Sampol har forståelse for at Admorg ønsker et navneskifte gitt saksforelegget til instituttrådsmøtet ved Admorg og utviklingen over tid ved Admorg. Betegnelsene "forvaltning", som indikerer tilknytning til administrasjon og en forankring i det bestående, og "politikk", som knytter seg til det mer statsvitenskapelige, synes velvalgte.

I tråd med Språkrådets retningslinjer angir Admorg flere begrunnelser for endringer og i tråd med de samme retningslinjene legger Sampol til grunn at nåværende navneendring tar sikte på å være "minst en mannsalder". Begrepet forvaltning er et annet begrep for administrasjon/"Public Administration" og gir dermed en form for tilknytning til det nåværende

² Instituttet kan også komme med en liten korleksjon til vedlegget siden Bachelor i økonomi og administrasjon ved Oslo Nye Høyskoles Institutt for økonomi og administrasjon ikke er på listen. Det er heller ikke Bachelor i statsvitenskap ved Oslo Nye Høyskoles Institutt for statsvitenskap og internasjonale relasjoner. Admorgs naboinstitutt, Institutt for sammenliknende politikk og instituttets Bachelorgrad i sammenliknende politikk er også utelatt fra listen.

instituttnavnet. Det foreslåtte instituttnavnet framstår også som unikt i Norge jmf. Vedlegg 1 i saksforelegget til vedtaket i instituttrådet ved Admorg den 24. januar.

Sampol har videre noen merknader knyttet til selve navnevalget, særlig det engelske.

Institutt for politikk og forvaltning. SV-fakultetet har allerede et institutt med navnet "politikk" i seg. Institutt for sammenliknende politikk ble opprettet i 1980 og har i alle år brukt "sammenliknende" som et førsteledd som peker mot hovedvirksomheten (sammenlikning som metode og tilnærming) og som modifikator på andreleddet "politikk" og som peker mot den konkrete statsvitenskapelige innretningen på faget.

Forslaget som anvender "politikk" som førsteledd i instituttnavnet kan fremstå som for generelt jmf. Språkrådets retningslinjer og at det dermed legger seg over på som er tradisjonelle aktiviteter på Institutt for sammenliknende politikk. Instituttet ville nok heller anbefale et mer entydig og presist navn og førsteledd, enten ved å snu på navnet, for eksempel "Institutt for forvaltning og politikk", eller ved å gjøre som Sampol og bruke en modifikator framfor "politikk", for eksempel "Institutt for offentlig politikk og forvaltning".

Department of Government. Instituttet mener at det engelske navneforslaget ikke bør aksepteres. Det er flere grunner til det.

Et slikt navn indikerer i britisk vitenskapelig tradisjon det som i amerikansk-engelsk vitenskapelig tradisjon brukes som 'Department of Political Science'.³ Department of Government blir da et instituttnavn som legger seg over det som er Sampols instituttnavn og instituttets pågående undervisnings- og forskningsaktiviteter. Det engelske navnet kan dermed medføre en økt risiko for forvirring for omverdenen, potensielle jobbsøkere, ansatte og studenter. Instituttnavn bør ikke legge opp til konkurranse mellom institutter på samme fakultet, og navnet "Government" er en slik fare og oppfattes som invaderende for aktiviteten på Sampol.

Department of Government er heller ikke en god oversettelse av forslaget om "Politikk og forvaltning" og bryter med hvordan engelske navn på norske statsorgan bør være. "Government"-begrepet forstås internasjonalt som statsvitenskap (Political Science) mer allment og tilsier en helt annen bredde og aktivitet enn det norske navnet. En mer naturlig betegnelse og korrekt oversettelse ville, i tråd med diskusjonen over, være "Department of Public Administration and Politics", eller bare "Department of Public Administration". Det kan naturlig nok anføres at betegnelsen "politics" ikke er helt dekkende for det norske "politikk", men det er en utfordring Sampol har levet godt med siden 1980 og internasjonalt har "politics"-betegnelsen en bredere betydning enn ordbokdefinisjonen når det er brukt i instituttnavn.

Navnet Department of Government kan dermed også stride med Språkrådets retningslinjer ved at man kaller instituttet opp etter "saklig sett lite relevante størrelser", og at det er "for generelt". Språkrådet anbefaler presisjon og gjenkjennelighet og det engelske navnet møter ingen av disse to kriteriene med tanke på instituttets kjerneaktiviteter eller med tanke på det foreslåtte norske navnet.

³ For eksempel ved universitetene i Dublin, Essex, Harvard og Uppsala.

Avsluttende kommentarer

Saksforelegget til instituttrådsmøtet på Admorg den 24. januar 2022 tar også opp et nærliggende tema, nemlig navn og profilering av studieprogram. Et studieprogram kan ha samme navn som et institutt, for eksempel sosiologi, eller ikke være knyttet til instituttnavnet fordi det er tverrfaglig, for eksempel europastudier, eller det kan være et mer spesifikt program innen et større institutt, for eksempel systemdynamikk. Navn på institutt og navn på studieprogram er derfor ikke nødvendigvis identiske, men de kan henge sammen og er relevant i denne sammenhengen.

Instituttet ønsker å uttrykke at når det gjelder Admorgs ambisjoner om videre utvikling av sitt kjernestudieprogram (bachelor og master i Administrasjon og organisasjonsvitenskap), så tenker instituttet det for fakultetet samlet sett er lurt at det bygges opp en særskilt profil som unngår å konkurrere for mye med allerede eksisterende studieprogram. Da slik at endringer i eksisterende studieprogram i liten grad spiser fra det samme søkergrunnlaget, og heller i størst mulig grad presenteres som et unikt tilbud som totalt sett øker søkergrunnlaget til SV-fakultetets studieprogram.

Vennlig hilsen

Leiv Marsteintredet
instituttleder

Det samfunnsvitenskapelige fakultet

Referanse

2022/2794-CHLI

Dato

29.03.2022

Navneendring ved Institutt for administrasjon og organisasjonsvitenskap – Uttalelse til høringsinnspill

Etter at SV-fakultetet inviterte instituttene til en høringsrunde i forbindelse med vårt ønske om å endre instituttnavn fra Institutt for administrasjon og organisasjonsvitenskap til Institutt for politikk og forvaltning (på engelsk: Department of Government), har vi fått anledning til å gi en kommentar til høringen. Vi vil gjerne gi vår kommentar til det eneste innspillet som kom, fra Institutt for sammenliknende politikk.

Først vil vi understreke at vi mener det er av stor betydning at vårt institutt får anledning til å skifte navn. For oss handler vårt forslag om å få et navn som reflekterer vår faglige profil og det vi står for forskningsmessig, gjennom utdanningsprogrammene og i vår formidling. Vi mener også at det å få et navn som viser vår profil handler om å få anerkjennelse for at instituttet gjennom lengre tid har utviklet og justert denne profilen. Navneforslaget vårt, Institutt for politikk og forvaltning, Department of Government, er resultat av grundige og samtlende diskusjoner i vårt fagmiljø og ønsket om å skifte navn er et resultat av en svært grundig og inkluderende prosess. Dette kommer frem i saksframlegget til vårt instituttråd fra 19. januar 2022 som er lagt ved høringssaken. Ønsket om å skifte navn er omforent, og forslaget er godt forankret i og ønsket av fagmiljøet selv. Instituttrådet sluttet enstemmig opp om forslaget til nytt navn da saken ble behandlet 24. januar 2022.

Slik vi ser det, vil det nye navnet tjene så vel instituttet, som fakultetet og universitetet. Grunnmiljøene ved universitetet har stor frihet til å justere og utvikle sin faglige profil, det handler om fagutvikling og akademisk frihet. På SV-fakultetet har tradisjonen for å gi instituttene betydelig autonomi i faglige spørsmål vært særlig tydelig. Samtidig har vi respekt for at det er universitetsstyret som beslutter navnene på grunnenhetene og viser til de faglige grunnene vi har for å ville endre instituttnavn.

Vårt institutt representerer et bredt statsvitenskapelig fagmiljø for forskning og utdanning. Vi er følgelig uenige i beskrivelsen av vårt institutt slik den gis i uttalelsen fra Institutt for sammenliknende politikk og kjenner oss ikke igjen i det bildet som tegnes av oss der. Vi fastholder den beskrivelsen som er gitt i det saksforelegget instituttrådet fikk til sin behandling

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ePhorte

Institutt for administrasjon og organisasjonsvitenskap
Telefon 55582175
post@aorg.uib.no

Postadresse
Postboks 7802
5020 Bergen

Besøksadresse
Christiesgate 15
Bergen

Saksbehandler
Charlotte Lillefjære-Tertnæs
55582431

av navnesaken og som var vedlagt i høringsrunden. Instituttet er, og har alltid vært et bredt statsvitenskapelig institutt og har et studieprogram som reflekterer dette, med kurs i for eksempel politisk teori og styreform, politikk og forvaltning, organisasjonsteori, samt en rekke tematiske kurs som tar for seg ulike politikkområder (helse, velferd, klima, kunnskap, m.m). Forskingen og undervisningen ved vårt institutt konsentrerer seg om studier av det politiske systemet og styringsverkets kvaliteter på mange forskjellige områder og på ulike nivå. Vi kombinerer perspektiver og teorier som tar inn over seg både politikkenes inntaksside (politiske holdninger, deltakelse, representasjon og atferd) og politikkenes uttaksside (offentlig politikk, politiske institusjoner, forvaltning og styring). Ved å endre navn kan vi bedre kommunisere at vi er et institutt med utdanning og forskning som har utgangspunkt i sentrale statsvitenskapelige tema og problemstillinger knyttet til politikk og forvaltning, studier av politiske institusjoner, offentlig politikk og styring på lokalt, nasjonalt og internasjonalt nivå.

Vi vil også understreke at mange lenge har ønsket et nytt navn på instituttet. Dette kan knyttes til at det over lengre tid har vært et større generasjonsskifte på instituttet. Nyrekrutteringen i forbindelse med dette generasjonsskiftet, sammen med en utvidelse av staben i 2021 etter at instituttet fikk fem professorer fra Institutt for sammenliknende politikk, har aktualisert spørsmålet. Samtidig vil vi også nevne at instituttet har hatt en positiv holdning til en sammenslåing med Institutt for sammenliknende politikk – over flere år – til et samlet og sterkt statsvitenskapelig institutt. Da det ikke viste seg å være grunnlag for en slik sammenslåing, har vi vektlagt å videreutvikle vårt eget institutt – og i denne prosessen er navneforslaget vårt blitt til.

Slik vi ser det, er det engelske navnet, Department of Government, presist, gjenkjennelig og dekkende for instituttets faglige virksomhet. «Government» kan bety administrativt organ, forvaltning, myndighet, regjering, styresmakt, styringsverk, styre, ledelse, regjeringsmakt, eller stat. Dette er nettopp i kjernen av det vi studerer og underviser i. Det norske fagnavnet *statsvitenskap* rommer flere ulike engelskspråklige fagretninger og tradisjoner: Political science, public policy, public administration, og international relations. Government er imidlertid ikke nødvendigvis avgrenset til det engelske political science. Ved Harvard finnes for eksempel Kennedy School of Government, som tilbyr masterutdanning i offentlig politikk (public policy) og offentlig administrasjon (public administration). Ved Universitetet i Oxford, finner vi Blavatnik School of Government, som tilbyr utdanning innenfor offentlig politikk og ledelse.

Navnet Institutt for statsvitenskap, og det engelske Department of Political Science, var ett av alternativene som ble foreslått da nytt navn ble drøftet internt hos oss. Dette ville vi ha gått inn for dersom de to instituttene ble slått sammen, men når dette ikke er situasjonen, har vi funnet et annet forslag. Vi mener vårt forslag viser at vi har respekt for Institutt for sammenliknende politikks motstand mot å etablere et sammenslått institutt og deres ønske om å verne om sitt spesialområde. Det er og vil sannsynligvis alltid være overlapp mellom virksomheten til de to statsvitenskapelige instituttene ved UiB. Dette gjenspeiles i forskning og undervisning, har vært situasjonen i lang tid, og er, slik vi ser det, en viktig grunn til at muligheten for sammenslåing har vært diskutert ved flere anledninger de senere årene.

Vi ønsker å følge opp fakultetsstyrets vedtak om en samarbeidsløsning etter modell C «Samarbeid uten sammenslåing» (fakultetsstyresak 83/21). I det videre ønsker vi at det også skal være mulig å satse på et bredere felt av statsvitenskapelig forskning og undervisning. Vi har faglige ambisjoner og ønske om vekst og utvikling, og vil arbeide for pluralisme og kreativ kollegialitet i sunn konkurranse. Vi ønsker samtidig ikke å hindres i å være et ambisiøst, kreativt

og sterkt nasjonalt og internasjonalt fag- og læringsmiljø, til det beste for både nåværende og fremtidige studenter og vitenskapelig stab.

Til slutt, Institutt for sammenliknende politikk viser til Språkrådets retningslinjer for fastsetting av navn på statsorganer. Språkrådet er en viktig språkpolitisk institusjon i det norske samfunnet, i sitt arbeid med å fremme bruk av norsk språk på ulike samfunnsområder og å legge til rette for likestilling mellom bokmål og nynorsk. Vår vurdering er at Språkrådet neppe har hatt institutt navn, navn på en grunnenhet på tredje nivå i universitetets organisasjon, i tankene når det tar til orde for at institusjoner ikke bør skifte navn for ofte. Vi er enige med Språkrådets anbefaling om at navn bør være mest mulig gjenkjennelige og selvforklarende. Det mener vi at vårt forslag om endret navn vil bidra til.

Vi ser frem til behandlingen av saken i fakultetsstyret og videre saksgang.

Vennlig hilsen

Lise H. Rykkja
instituttleder